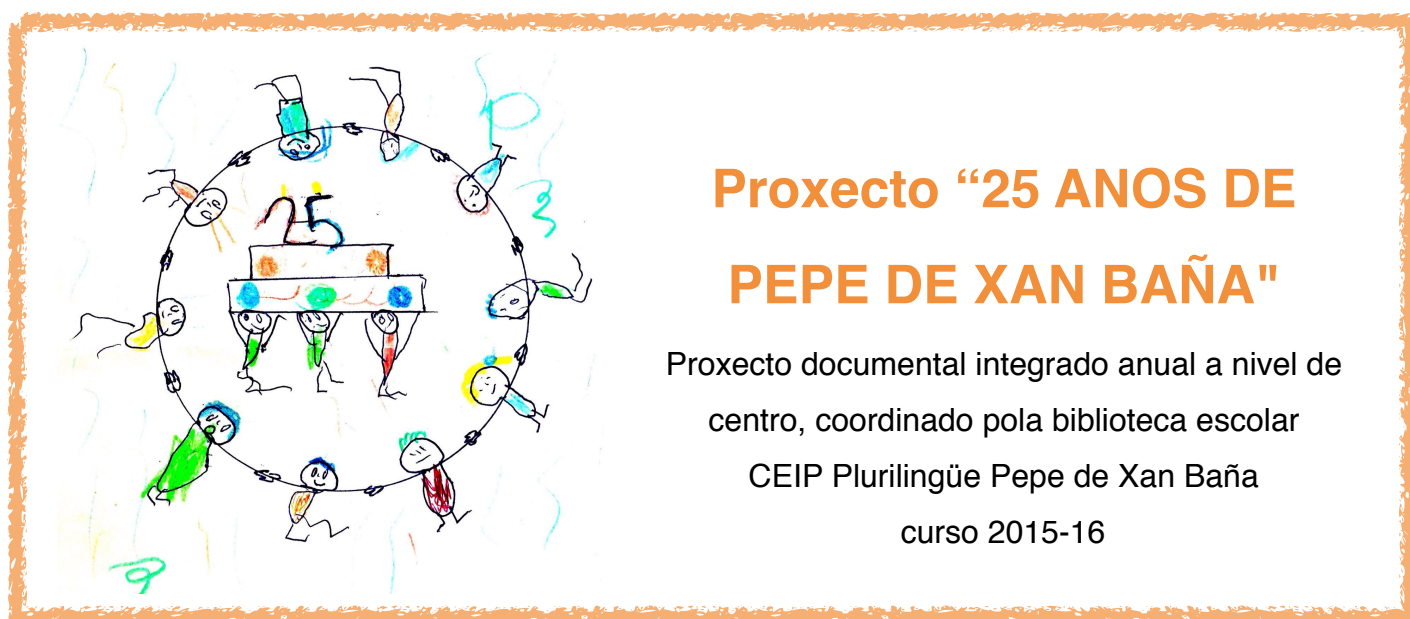

Proxecto "25 ANOS DE PEPE DE XAN BAÑA"

Proxecto documental integrado anual a nivel de centro, coordinado pola biblioteca escolar
CEIP Plurilingüe Pepe de Xan Baña
curso 2015-16

a. XUSTIFICACIÓN

Durante o curso 2015-16, a Biblioteca foi concibida como un espazo dinámico que pretendeu ser eixo do proceso de ensinanza e aprendizaxe do alumnado, dinamizando a actividade do centro e converténdose en principal fonte de recursos do mesmo. É ademais neste ano, no que o centro cumpre 25 anos dende a súa apertura no curso 1990-91.

Estas dúas circunstancias materializáronse no proxecto "25 ANOS DE PEPE DE XAN BAÑA", no que toda a comunidade educativa, profesorado e alumnado ao completo, equipo non docente (conserxería e comedor) e familias, participou e se implicou. Foi vertebrado en estreita colaboración con outros equipos como Normalización Lingüística e Tics. Contemplouse como un proxecto de dobre vertente. Por un lado o estudo e investigación da historia recente da súa comunidade, que é de algún xeito a propia historia do noso alumnado, e a da Galicia rural en xeral. Por outro lado, coa vista posta xa nun documental desa historia como gran produto do proxecto, o estudo e investigación do proceso creativo audiovisual.

Si pretendemos que o noso alumnado sexa competente para "aprender a aprender" debemos darlle as ferramentas precisas para facelo. Isto so é efectivo a través da posta en práctica de situacións nas que se vexan na necesidade de desenvolver recursos válidos para a investigación de calquera outro tema sobre os que lles poida interesar aprender.

Do mesmo xeito, si pretendemos que sexa competente lendo e escribindo é fundamental, dende o inicio da escolarización, o traballo con diferentes tipoloxías textuais. Neste senso, a biblioteca escolar debe funcionar como banco de recursos rico e variado.

Ademais, nun mundo con cada vez máis información á nosa disposición, faise imperativo ensinar aos pequenos a buscala, seleccionala, comprendela, contrastala e verificala. É preciso introducir de xeito explícito a alfabetización informacional.

Pretendeuse en todo momento que este proxecto contribuíse ao desenvolvemento destes tres grandes obxectivos, aínda que sen dúbida abarcou moitísimos máis, tanto dende o punto de vista temático, como dende o punto de vista procesual.

a.1. Obxectivos

O través do proxecto os alumnos e alumnas tiveron a ocasión de traballar multitude de aspectos meramente curriculares, dun xeito significativo e motivador. Ademais dos 3 grandes obxectivos expostos, guía de calquera proxecto de investigación, outros foron os seguintes:

- Contribuír a desenvolver a competencia para "aprender a aprender".
- Contribuír a mellorar no proceso de alfabetización informacional.
- Adquirir propiedades dos distintos tipos de textos.
- Valorar a lectura (en calquera soporte) como fonte de pracer e de saber.
- Fomentar o gusto pola lectura como vehículo do desenvolvemento lingüístico.
- Adquirir coñecementos sobre un tema concreto, neste caso, por un lado, aspectos relacionados co proceso creativo audiovisual, e por outro da súa historia.
- Adquirir coñecementos relacionados co proceso de creación audiovisual, cos factores e persoas que interveñen no mesmo, a composición fotográfica, os planos...
- Recoñecer e valorar a historia recente da súa comunidade, como a súa propia.
- Desenvolver actitudes de curiosidade e respecto polos distintos momentos históricos e os elementos que os conforman.
- Desenvolver actitudes de interese por aprender e contribuír con iniciativa a distintas tarefas destinadas á consecución dos obxectivos do proxecto.

a.2. Contribución ao desenvolvemento das competencias básicas

COMPETENCIA EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA

- Comunicación oral, falar e escoitar: traballo na fase de investigación, recollida de información a través de visionado de documentos, comprensión de textos orais e de informacións audiovisuais para obter información xeral sobre feitos e acontecementos, exposición ante a clase da información recollida nas postas en común, escoita activa aos compañeir@s, preparación e realización das entrevistas, adquisición de vocabulario técnico.
- Comunicación escrita, ler: Imprescindible tanto a mecánica como a comprensión no proceso de investigación e na súa categorización, nun contexto significativo e motivador. Lectura de textos complexos, o que implica, ampliación de vocabulario e estratexias de comprensión, como o uso dos dicionarios.
- Comunicación escrita, escribir: Produción e reescritura de textos sinxelos. Iniciación á utilización de programas informáticos de procesamento de textos. Interese polo coidado e a presentación dos textos e respecto pola norma ortográfica. Creación das entrevistas para a recollida de información para o documental. Preparación do plan de rodaxe
- Coñecemento da lingua: Traballo por parellas e resolución de conflitos sobre cuestións relacionadas co sistema de escritura (ortografía, puntuación, separación de palabras...)

COMPETENCIA MATEMÁTICA E C. BÁSICAS EN CIENCIA E TECNOLOXÍA

Manexo de distintas máquinas e aparellos (ordenadores, cámara, micrófono, móbil...). Ademais, traballo en torno á competencia matemática a través da planificación da rodaxe e as tarefas que son precisas para a mesma e a temporalización desas tarefas.

COMPETENCIA DIXITAL

Tanto polo proceso de alfabetización informacional, un dos aspectos máis importantes levados a cabo no proxecto, como polo uso de ferramentas dixitais: buscadores, procesador de texto. Ademais de manexo de material audiovisual (cámara, micrófono) e aprendizaxe de conceptos específicos, etc.

APRENDER A APRENDER

Todo o proceso contribúe ao desenvolvemento desta competencia, dende o fomento da autonomía para levar a cabo procedementos que comezan dun xeito máis guiado.

COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS e SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITU EMPREENDEDOR

Dende a perspectiva do traballo cooperativo. É precisa a achega de tod@s para a consecución do éxito do proxecto, e todo o que iso implica de escoita activa, respecto polo outro, implicación, motivación, autonomía, iniciativa na proposta de liñas de traballo, etc.

b. OBXECTO OU TEMÁTICA DE INVESTIGACIÓN PROPOSTA

O proxecto estivo composto en realidade por dous proxectos, ou vías de investigación paralelas.

Por un lado, a investigación da propia historia do centro, e das persoas que formaron parte del. Aproveitamos tamén para estudar un pouco a historia recente das familias da nosa comunidade escolar, e das súas costumes, que son as do rural galego, en xeral.

E por outra parte, investigamos e achegámonos ao proceso de creación audiovisual, máis concretamente ao de creacións de documentais. Para a contribución a ámbalas dúas liñas, fixéronse diversas actividades de centro, ademais das levadas a cabo nas aulas, que pasamos a relatar.

c. BREVE DESCRICIÓN DO PROCESO DE DESEÑO E ELABORACIÓN DA PROPOSTA

A proposta foi lanzada dende o equipo de biblioteca, con motivo do 25 aniversario do centro. Contemplouse xa dende un principio a elaboración dun documental coa finalidade de traballar un proceso distinto ao ano anterior (o proceso creativo audiovisual), ao tempo que se indagaba na historia recente e se promocionaba unha conexión emocional entre o alumnado actual e o pasado do centro, en moitos casos, nais e pais deste alumnado. Traballar as fontes orais e dignificar a nosa comunidade. A proposta foi levada a claustro e foi aquí, onde coa colaboración de todo o equipo docente e das outras equipas, se foi enriquecendo ata resultar o que foi e que relatamos a continuación.

d. DOCUMENTACIÓN ELABORADA PARA PROFESORADO E ALUMNADO E PRODUTOS

A documentación elaborada foi a seguinte:

Exemplo de planning para o profesorado:

https://drive.google.com/file/d/0B0_X2V2gFCgtdXl6SkpabjgzOjg/view?usp=sharing

Infografía Metodoloxía de investigación:

https://drive.google.com/file/d/0B0_X2V2gFCgtaWNvTWZiRE10cms/view?usp=sharing

Vídeo de presentación do proxecto ao alumnado: <https://www.youtube.com/watch?v=soWCTyrpDC8>

Presentación Tipos de documentais:

Presentación aspectos audiovisuais:

https://drive.google.com/file/d/0B0_X2V2gFCgtcW1JaWF5ckJWVWM/view?usp=sharing

Vídeo de comezo da fase de pre-produción: <https://www.youtube.com/watch?v=wIwX2BWBWV0>

Infografía realización entrevistas: https://drive.google.com/file/d/0B0_X2V2gFCgtajd4WkpEa0FBQ2M/view?usp=sharing

Cartaz publicitario para a conmemoración "25 ANOS DE PEPE DE XAN BAÑA":

https://drive.google.com/file/d/0B0_X2V2gFCgtUmc0dFFmeExocG8/view?usp=sharing

DOCUMENTAL "25 ANOS DE PEPE DE XAN BAÑA. A pequena historia dunha escola rural":

<https://www.youtube.com/watch?v=pZIT6dGiYH0>

Contos e cantos Libro de recollida de tradición oral: http://issuu.com/alicianimo/docs/contos_e_cantos_libro_de_recollid?workerAddress=ec2-52-90-49-250.compute-1.amazonaws.com

e. DESCRICIÓN DO PROCESO DE DESEÑO E RELACIÓN DAS TAREFAS MÁIS IMPORTANTES REALIZADAS AO LONGO DO PROXECTO POLO ALUMNADO. ELABORACIÓN DA PROPOSTA

O proxecto foi proposto e coordinado polo equipo de biblioteca, aínda que en todo momento se recolleron suxestións de outros equipos, profesorado, pais e nais e mesmo alumnado, especialmente do equipo de colaboradoras e colaboradores da biblioteca. A temática viña dada, pero a principio de curso, parte do equipo de biblioteca mudou, recolleuse a proposta, fíxose unha programación e expúxose en claustro e consello escolar. Co apoio de toda a comunidade comezouse a traballar en base ao seguimento dun proceso para a

consecución duns obxectivos fixados e temporalizados xa dende o inicio do curso. Ao longo do mesmo foi preciso ir adaptando dita programación, en ocasións mudando prazos e en outras quitando ou, sobretudo, engadindo propostas. É un centro pequeno, case xestionable a través de conversas informais, polo que non foi preciso facer moitas reunións de coordinación. As tarefas levadas a cabo son moitas, tanto a nivel de centro como das propias aulas. O que a continuación se expón é unha descrición das mesmas:

e.1. Comunicación do Mago Fuco

O mago Fuco, como todos os anos, é o intermediario entre a biblioteca e as aulas. Neste caso presentounos un informativo no que nos adiantou que esperaba de nós.

Ademais, e dada a escaseza de propostas de consulta bibliográfica atopadas para o proxecto, decidimos entregar a cada clase, un exemplar do único libro que nos convenceu, e que ademais tiña un atractivo formato, a cada clase, coa finalidade de facilitar a súa consulta con calma, ao dispoñer de tan poucos recursos bibliográficos.

<https://www.youtube.com/watch?v=soWCTyrpDC8>

- Andel de recursos para o proxecto na biblioteca

Preparouse un andel na biblioteca cos recursos dispoñibles para a investigación. Tanto a nivel do proceso creativo do documento (os poucos fondos dos que dispoñiamos) como da historia do noso centro (especialmente, libros coa biografía de Pepe de Xan Baña, antigos Miñatos, a revista do centro, e antigos documentos de interese do centro, como por exemplo memorias.

e.2. Traballo nas aulas. Coñecemento do proceso audiovisual

Nas aulas leváronse a cabo numerosas e variadas tarefas relacionadas co proxecto: investigación en fontes bibliográficas e webgráficas, comprensión, categorización e tratamento de dita información, visionado e análise de outros documentais, traballo sobre planos e leis de composición fotográfica, preparación da axenda de gravación, traballo de produción, chamando ás persoas que ían ser entrevistadas, preparación das entrevistas, gravación das mesmas, posterior visionado e selección de cortes... Todas as tarefas contribuían á proposta feita dende a biblioteca, en ocasións de xeito máis dirixido, e en outras moitas, dende a autonomía de cada aula. Ese espazo de autonomía que se quixo deixar aberto de forma explícita dende a programación do proxecto, coa finalidade de contribuír ao enriquecemento de tod@s coas propostas de tod@s. Queremos salientar como equipo de dinamización a enorme implicación de todas as aulas no proxecto. Nesta fase implicouse ás familias de distintos xeitos, en algunhas aulas acudiron a facer actividades relacionadas e en todas contribuíron con distintas achegas.

- Comezamos pola **recollida de coñecementos previos** e o repaso polas fases do proxecto, para o que creamos unha infografía en PIKTOCHART

infografía:

https://drive.google.com/file/d/0B0_X2V2gFCgtaWNvTWZiRE10cms/view?usp=sharing

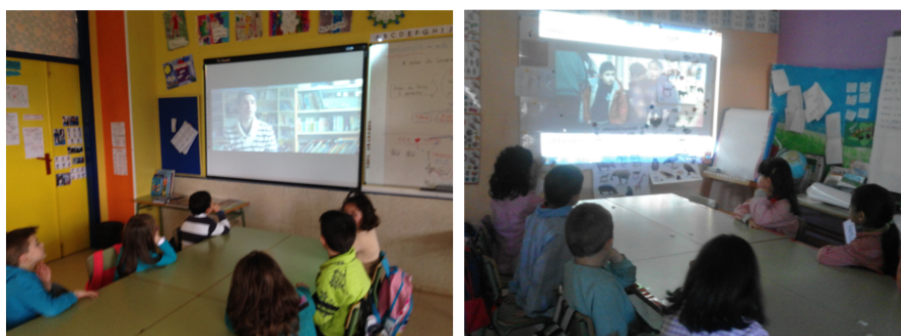
- Pasamos á **fase de investigación**, na que consultamos distintas fontes. Neste caso, dadas as poucas fontes bibliográficas coas que contamos, apoiámonos moito en contidos atopados na rede.

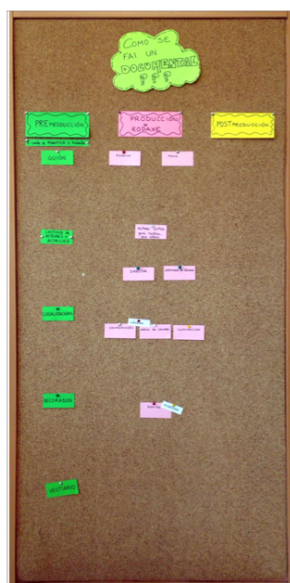
- Abordaxe das distintas **tipoloxías de documentais**

- Visionado do documental "La escuela Rural" de Burbuja Films, sobre a escola rural de Navarra, temática con certa similitude coa nosa, coa intención de analizar distintos aspectos: contido, planos, composición, iluminación... <https://vimeo.com/118337957>

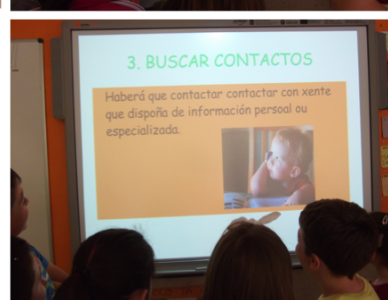
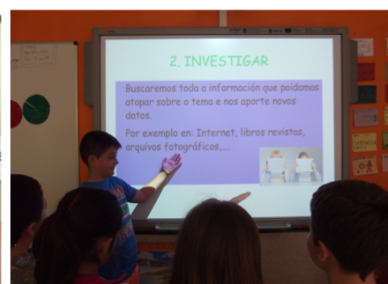

- **Fases do proceso creativo audiovisual e as tarefas presentes nas mesmas:**
 - PREPRODUCCIÓN: preparación, guión, casting, localizacións, vestiario...
 - PRODUCCIÓN OU RODAXE: gravación, con todo o que implica de composición, iluminación, planos, etc...
 - POSTPRODUCCIÓN: montaxe e distribución

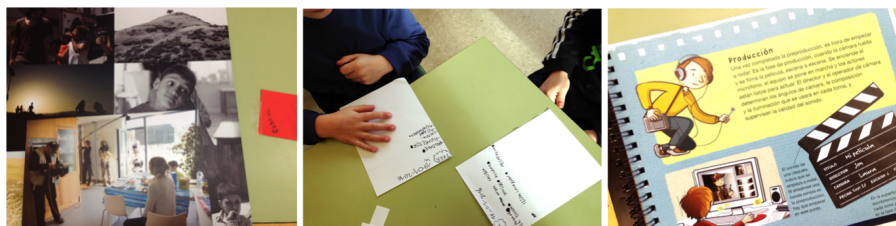

ELABORACIÓN DO DOCUMENTAL EN 3 FASES OU ETAPAS

PREPRODUCCIÓN	PRODUCCIÓN OU RODAXE	POSTPRODUCCIÓN
Investigar	Grabar entrevistas	Montaxe de vídeos
Localizar expert@s	Grabar planos de recheo	Montaxe de son
Preparar entrevistas	Grabar son	Montaxe da banda sonora
Buscar localizacións	Grabar banda sonora	Titulos de crédito
Guión		
Compoñer banda sonora		

- **Estudo do equipo persoal e do equipamento técnico** preciso para facer unha película: produtor@s, director@s, operador@s de cámara... E en canto ao equipamento técnico, cámaras, micrófonos, gravadoras de son, etc... Estes aspectos serán retomados en varios momentos do proceso.

- Estudo e experiencias para comprender os distintos **planos** empregados na composición cinematográfica: plano xeral, plano americano, plano medio, primeiro plano, plano de detalle, picado e contrapicado.

- **Lei dos tercios de composición fotográfica**, segundo a cal, os puntos fortes dunha imaxe se sitúan onde coincidirían as liñas resultantes de dividir a imaxe en tres partes. Analizámolo sobre capturas collidas do documental visionado en detalle.

- Experiencia sobre a apertura de diafragma e a velocidade de obturación. Explicación dos conceptos e experiencias para a súa comprensión. Debuxos con luz a escuras con baixa velocidade de obturación.

e.3. Conferencia de expertas

Tivemos a sorte de contar coa visita de dúas profesionais do gremio audiovisual, Carmen Rey e Cristina Camaño, que nos explicaron de xeito moi accesible moitos dos aspectos relacionados co proceso creativo audiovisual. Algúns xa os estiveramos vendo na clase, favorecendo a súa comprensión.

e.4. Entrevistas

Unha das partes fundamentais de implicación no documental "25 anos de Pepe de Xan Baña", por parte dos nenos e nenas, foi a realización de varias entrevistas a distintos axentes que formaron parte da comunidade escolar. Concretamente decidiuse entrevistar a 5 grupos de persoas: persoal non docente, representado polo conserxe actual do centro, a quen se escolleu, porque ademais xubilase este ano, é quíxose integrar para facerlle unha pequena homenaxe. Ex-mestras, pais e nais de alumnado do centro, que xogan o papel de ex-alumn@s, avós do actual alumnado, no papel de pais e nais de ex-alumnos, e persoal político de Santa Comba, representado no alcalde que gobernaba no ano no que se construíu o centro, José Toja.

- **Conferencia dun experto.** O comunicador Jose M. Lema, encargado de Radio Xallas, e do xornal dixital Adiante Galicia, que veu a falarnos de todo o que precisabamos saber sobre como facer unha entrevista. Co que nos contou creouse ademais unha infografía.

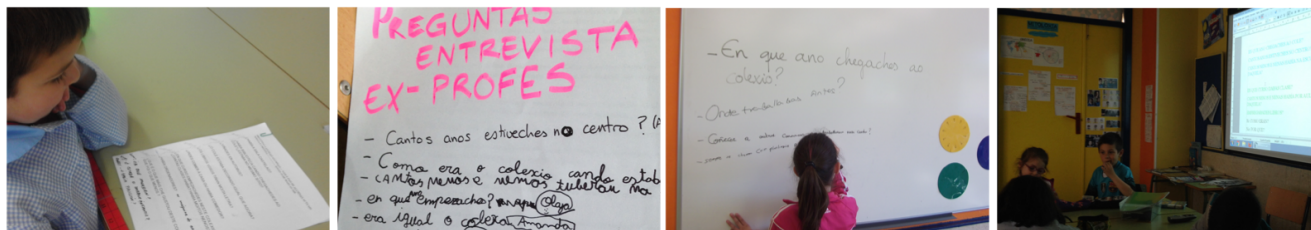
infografía:

https://drive.google.com/file/d/0B0_X2V2gFCgtajd4WkpEa0FBQ2M/view?usp=sharing

- En primeiro lugar repartiuse por niveis, os grupos de persoas a entrevistar, quedando do seguinte xeito:

NIVEL / ETAPA	GRUPO A ENTREVISTAR
ED. INFANTIL	pais/nais do alumnado > ex-alumn@s
1º/2º PRIMARIA	ex - maestr@s
3º PRIMARIA	persoal non docente - José o conserxe
4º PRIMARIA	avós - pais e nais dos ex-alumn@s
5º PRIMARIA	alcalde - José Toja

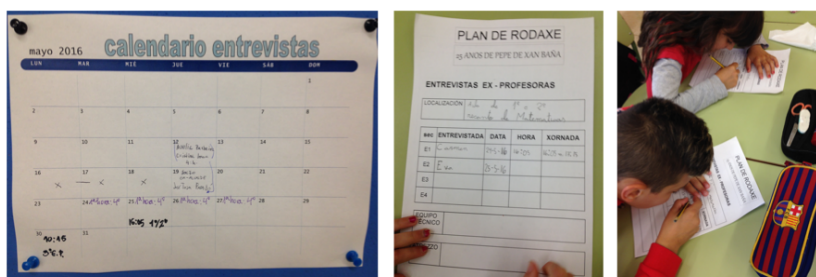
En cada aula prepáranse as entrevistas e decídese a quen se vai a entrevistar.

Contactamos c@s entrevistad@s

Cubrimos un calendario de entrevistas, coa finalidade de non solaparnos, xa que a gravación do documental farase cunha única cámara. Ademais, elaboramos o plan de rodaxe.

Búscanse localizacións, algunhas entrevistas foron na biblioteca, outras nos corredores, na Sala Castelao, ou nas aulas. Cada grupo escolleu o lugar que lle pareceu máis axeitado. Ademais prepárase o plano, o atrezzo e os medios técnicos.

E chega por fin, o tan agardado momento da gravación. Cada grupo encárgase das entrevistas preparadas.

Posteriormente, cada grupo fixo un visionado das entrevistas coa finalidade de seleccionar os cortes máis axeitados para a súa inclusión no documental.

e.5. Exposición SET AUDIOVISUAL

Lembramos que na exposición CINE GALICIA 25, celebrada o ano pasado no Gaiás, había unha parte, cunhas siluetas negras das distintas personaxes que conforman un set de gravación. Decidímonos a chamar e a interesarnos por elas, coa intuición de que podían estar gardadas en algún almacén, e así foi. Prestáronos as siluetas e outros paneis relacionados co audiovisual, cos que montamos unha exposición no centro.

e.6. Fase de postproducción: a única levada a cabo exclusivamente por unha mestra.

e.7. Actividades do proxecto relacionadas coa historia do centro e da contorna:

Neste senso, ademais da investigación da propia historia do centro, a través principalmente das entrevistas e do estudo de antigos números do Miñato (revista do centro) e de antigos documentos (memorias, rexistros de entradas e saídas, programación...), centrámonos en acercar aos nenos e nenas certas tradicións da nosa cultura, antigos oficios, hoxe xa case en extinción, contos e cantos, etc...

- **Tradicional exposición de espigas:** Unha actividade xa habitual no noso centro, que este anos recobrou todo o seu sentido como antiga tradición da zona. De feito apareceron moitos bonecos e bonecas, a forma máis habitual destas elaboracións.
- **Recompilación de contos e cantos de tradición oral:** Incluíuse nas mochilas vixeiras, un caderno coa finalidade de recoller contos e cantos de tradición oral. No caderno podían atopar un pequeno formulario para cubrir, no que recoller datos como o momento do día no que se cantaba, ou a persoa que o facía. Ademais, convidouse ás familias a enviar os cantos en audios ao whatsapp do teléfono do centro. Despois fíxose un libriño coa recollida que se repartiu a todas as familias.

- **Xogos populares no magosto e nas letras galegas:** Achegamos aos nenos e nenas aos xogos de tradición, en festas que tamén nos son moi propias. Algúns dos xogos tradicionais que puideron desfrutar foron as carreiras de sacos, a petanca, o peón, a mariola, a recollida de espigas...
- **Entroido:** Polo entroido vestímonos de velliños e velliñas, de entroidos, con farrapos da casa como se facía antigamente. Foi un entroido moi fermoso e divertido, no que ademais recuperamos as satíricas e populares coplas típicas destas datas. Algún exemplo foron as dirixidas aos avós e avoas e aos seus, cada vez máis frecuentes, achaques; ou ao Meco. Despois saímos a bailar, muiñeiras, xotas e pasodobres con música en directo. Un entroido dos de antes e moi distinto ao do ano anterior.

- **Oficios tradicionais:** Recibimos a visita dun alfareiro de Buño, que lles estivo ensinando o traballo do barro. E acompañáronnos un avó cesteiro e un pai carpinteiro, que ademais de ensinarnos o oficio, nos agasallaron cunhas fermosas pezas para o cole. Tamén nos acompañou unha mamá do cole, que nos trouxo un traxe de augas tradicional feito con xuncos e confeccionado polo seu avó. Ademais puidemos ver un vídeo do bisavó dos nosos alun@s confeccionando e falando de como o facía.

- **Permacultura para o coidado ecolóxico da horta:** Este ano, da man do mestre de música, recibimos nocións de cultivo ecolóxico da horta. Acolchado en lugar de sachado e asociación de cultivos, como facían xa os nosos avós. Plantamos, recollemos e incluso degustamos algunha cousa no comedor.

- **ACTUACIÓNS: Migallas “Pan de Millo”.** Ademais, o concello agasalounos, polos nosos 25 anos, cunha actuación das do circuío da Deputación. Decantámonos por Migallas e o seu espectáculo "Pan de millo", xa que tamén nos encaixaba na temática do proxecto, pola súa conexións coas tradicións e **María da Pontragha. Contacontos.** Recibimos, dentro do proxecto, a visita da contacontos María da Pontragha, co seu espectáculo "Tira do fío", que como ela mesma describe "De boca a orella e de orella a boca, os contos dos nosos avós e avoas chegaron ata nós a través dun fío invisible de palabras e música”.

- **SAÍDAS: MUPEGA e Museo do Pobo Galego.** Visita ao Mupega coa finalidade de visitar como eran as escolas en épocas anteriores, e ao museo do pobo galego, coa finalidade de seguir afondando na nosa historia recente, a das tradicións dos avós e avoas dos nosos nenos e nenas. E **Saída á aula de natureza “Brañas de Valga”, en Mesía,** na que fixéron actividades relacionadas coa tradición, ademais de pasar unha xornada lúdica para despedir o curso.

e.7. GRAN ACTIVIDADE FINAL: Festa de convivencia da comunidade escolar do Pepe de Xan Baña e estrea do documental

O 21 de xuño gozamos dunha xornada lúdica e de convivencia de todas as persoas que estiveron vinculadas ao centro ao longo destes 25 anos. Alumnado, familias, mestres, persoal non docente...

Cartaz https://drive.google.com/file/d/0B0_X2V2gFCgtUmc0dFFmeExocG8/view?usp=sharing

A xornada comezou coa recepción e saúdo ás persoas asistentes. Pasamos á entrada do centro, onde a directora dou a benvinda oficial e Mª Carmen Pablos, antiga mestra do centro, leu unhas palabras para todos os asistentes que superaban os 300, nun centro que a día de hoxe conta con 76 alumn@s. A continuación fixemos por fin a ansiada estrea do documental “25 ANOS DE PEPE DE XAN BAÑA. A pequena historia dunha escola rural”, que se pode visionar en <https://www.youtube.com/watch?v=pZIT6dGiYH0>, e que tivo unha gran acollida entre @s asistentes de todas as idades, o que foi moi reconfortante para os nenos e nenas. Pechou o acto, a entrega de flores dos nenos e nenas a todas as persoas participantes no documental, persoas representativas de todos os axentes da comunidade educativa, e un poema feito para a ocasión por Regina Muñiz, poetisa da zona e amiga do centro.

Logo saímos fóra á parte máis lúdica e festiva da conmemoración, cunha xuntanza amenizada por un grupo de pandereteiras e gaiteiros da zona, con xogos, pinchos, e uns grafiteros que fixeron un mural conmemorativo na entrada do centro. Agradecer a gran colaboración da ANPA na organización da festa, que foi un emocionante éxito, na que varias xeracións de ex-mestr@s e ex-alumn@s compartiron vellos tempos, e o noso alumnado actual puido gozar da increíble comunidade do CEIP Plurilingüe Pepe de Xan Baña.

f. RECURSOS UTILIZADOS E FONTES CONSULTADAS PARA A INVESTIGACIÓN

En canto aos recursos, podemos salientar os tecnolóxicos do centro para o visionado de vídeos e presentacións, as figuras e paneis prestados polo museo da Cidade da Cultura para a exposición audiovisual, material audiovisual para a realización do documental (cámara, trípode, micrófono, mini-jack),...

As fontes consultadas foron, por un lado as habituais fontes bibliográficas (aínda que neste caso, vimos bastante limitado este aspecto), fontes webgráficas para a investigación do proceso audiovisual, revistas e documentos antigos do centro, e sobretudo, as máis importantes, fontes orais (familias, ex-mestr@s, persoal non docente...)

g. IMPLICACIÓN DA COMUNIDADE EDUCATIVA

Neste proxecto a implicación da comunidade educativa foi moi ampla e variada.

O equipo de biblioteca é o promotor, organizador e guía do proxecto. Encargouse de dinamizar, animar e de apoiar a todo o profesorado e alumnado en todas as fases do proxecto.

Implicouse todo o profesorado. O profesorado titor acompañou ao alumnado na fase de investigación, contraste, síntese e reformulación da información recollida. Cada titoría preparou e realizou ademais a súa entrevista.

Dende o equipo de Normalización Lingüística recibíuse apoio de todo tipo, tanto a nivel de complementariedade nas propostas, como na adecuación das propostas propias á temática do proxecto. Por exemplo, nas propostas dos obradoiros dos oficios.

O equipo TICs deunos soporte sempre que o precisamos e axudou ao alumnado coas presentacións.

O equipo de actividades complementarias tivo moi en conta a temática do proxecto para organizar saídas relacionadas co mesmo.

As familias foron neste caso, protagonistas xunto co alumnado, xa que representaron unha gran fonte de información, colaboraron coas entrevistas, viñeron a ensinarnos distintos oficios, proporcionáronnos contos e cantos para a recollida realizada...

Tamén colaborou o persoal non docente, dándonos apoio en todo o que precisamos.

Toda esa colaboración mellorou as relacións en un centro no que xa son moi boas. Tanto profesorado como alumnado sentímonos moi valorados polo noso traballo, o que nos dá pulos para afrontar novos retos, e as familias séntense moi contentas co traballo realizado polos seus fillos e fillas.

h. DIFUSIÓN DOS TRABALLOS ENTRE A COMUNIDADE EDUCATIVA

Parte do traballo realizado publicouse no blogue da biblioteca (www.abibliodefuco.blogspot.com) ou no do centro (www.colexiode trava.blogspot.com).

Como indicamos anteriormente, fixemos a estrea do documental nun evento ao que asistiu gran parte da comunidade educativa, presente e pasada. Polo que a difusión foi moi ampla. Ademais, a raíz desa xornada de convivencia, unha nai do centro creou un grupo pechado en facebook “EU SON DO PEPE DE BAÑA”, no que tamén se colgou o documental, chegando deste xeito, a xente que non puido acompañarnos o día 21, pero que si estaba moi interesada no seu visionado.

Ademais, Manuel Lema, director do xornal dixital “Adiante Galicia” fixo unha publicación no seu xornal e enviouno tamén ao xornal de Bergantiños, no que sacaron unha pequena reseña. Pode consultarse en

<http://www.adiantegalicia.es/costa-da-morte/2016/06/21/vodas-de-prata-do-ceip-pepe-de-xan-bana.html>

i. AVALIACIÓN

Co proxecto perseguíamos tres obxectivos principais: contribuír á competencia para aprender a aprender, contribuír ao desenvolvemento da alfabetización informacional e traballar as propiedades do texto expositivo. Ademais, por suposto, de ampliar os nosos coñecementos sobre o tema en cuestión, dignificar a historia da nosa comunidade e proporcionar ao alumando novas ferramentas de comunicación.

O alumnado é o protagonista da aprendizaxe e pode facer grandes cousas se se lle deixa un marxe nun ambiente máis ou menos controlado, motivador e significativo.

O noso alumnado aprendeu moitísimas cousas, basta ter unha conversa informal sobre o tema para darse conta, non só de todo o que aprenderon, senón da seguridade da andamiaxe que eses novos coñecementos fixeron nas súas cabeciñas.

En canto a procedemento, observamos alumnos e alumnas cada vez máis autónomos, con máis iniciativa e con máis competencia para abordar un amplo abano de tarefas que lle serviron para este proxecto, lle servirán para vindeiros e sen dúbida para a súa propia vida cotiá.

En canto ao profesorado, esta maneira de traballar é tamén moito máis motivadora para nós, por enriquecedora e por diversa. Aprendemos co noso alumnado, discutimos con eles, elaboramos conclusións, empoderámoslos e empoderáanos. O respecto nace da propia dinámica de traballo, e non da imposición. O clima do centro é magnífico. O traballo colaborativo preciso. Sen él non teríamos chegado a onde chegamos. Sen dúbida, con esta metodoloxía tod@s saímos gañando.

Os procedementos empregados, foron na súa maioría a avaliación por observación, empregando en algún caso rexistros cualitativos de ditas observacións.

j. FUNCIÓN E PARTICIPACIÓN DA BIBLIOTECA EN TODO O PROCESO

A biblioteca é o centro neurálxico do centro e do proxecto, arredor da mesma vértébranse unha gran variedade de propostas a nivel de centro. No tema que nos ocupa, máis aínda. A biblioteca é promotora e dinamizadora de todo o proxecto e centro de recursos documentais.

É o equipo de biblioteca o que fai a proposta ao claustro, o unha vez aprobada a organiza e pon a disposición do centro os recursos precisos, o que selecciona as fontes de consulta. Todos os fondos documentais consultados, excepto os webgráficos, son fondos da biblioteca escolar. As bibliotecas de aula, nútreanse dos fondos xerais, renovándose sempre que así o precisan.

Coordínase co resto dos equipos do centro para vertebrar e organizar as propostas en torno ao tema común.

Ademais, a Sala Castelao é o espazo simbólico que recolle moitas das actividades realizadas en torno á mesma.

Alicia Nimo Liboreiro
Coordinadora da Biblioteca
Curso 2015-16
CEIP Plurilingüe Pepe de Xan Baña